

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

nos absque merito Christi, hinc Scriptura utrumque conjungit Rom. 5. vers. 8. 2. Cor. 5. vers. 21. & alibi passim. Nam non tantum misericors est, sed etiam ignis consumens. Proinde nos in gratiam recepit non absolute, sed per & propter Christi meritum, quod totam ipsius obedientiam, tam activam, quâ legem nostri loco perfectissime implevit, quâ passivam, quâ passione & morte suâ justitiam nobis & salutem æternam promeruit, Matth. 5. vers. 17. Gal. 3. vers. 13. c. 4. vers. 4. complectitur, unde & Jehova justitia nostra dicitur, Jerem. 23. v. 6. quia factus est nobis à Patre justitia & sanctificatio & redemptio, 1. Cor. 1. v. 30. super ipsum posuit Deus iniquitates omnium nostrum, Esa. 53. vers. 6. ipse dedit semetipsum pro omnibus, 1. Tim. 2. vers. 6. mortuus pro omnibus, 2. Cor. 5. vers. 15. etiam pro reprobis, Rom. 14. v. 15. & his qui pereunt, 2. Pet. 2. v. 1.

Hoc fundamentum salutis à nullo vel Tyranno, vel hæretico, imò nec ab ipso Diabolo convelli potest. Qui enim vitam æternam nobis acquisivit, non est nudus homo, sed unigenitus Dei Filius. Nudus homo ne unicam quidem scintillam gehennæ extinguere potuisset: sed quia Dux vitæ & Dominus gloriæ pro nobis mortuus est, mors ejus meritò tanti æstimatur, ut hæc ipsa vitam & salutem nobis reparatam esse, certò confidere possimus juxta dicta Scripturæ, Act. 20. v. 28. 1. Joh. 1. v. 7. Ebr. 9. v. 12.

III. *Fiducialis apprehensio.* Nihil enim prodesset nobis Christi meritum, nisi apprehenderetur per fidem: Idcirco Christus addit: ut omnis qui credit in eum, non peccet, sed habeat vitam æternam. Fides igitur in assequenda salute omnem facit paginam.

Per fidem certi sunt credentes de gratia electionis. Nam Deus nos elegit in fide, 2. Thess. 2. vers. 13. per fidem sumus filii Dei, Johan. 1. vers. 12. per fidem stamus in gratia, Rom. 11. v. 20. per fidem hæredes efficimur vitæ æternæ, Joh. 3. v. 36.

Certi sunt credentes de gratia vocationis. Ubi enim fides, ibi Christi gratia. Vis igitur scire an apud Deum sis in gratia, proba te ipsum, an veram fidem habeas. Si veram fidem habes, sufficit. Ergò certò statue, quod sis in gratia. Diligit te Pater, regit te Christus, inhabitat te Spiritus Sanctus. Sin minus, ad media fidei, accede, audi verbum, utere S. Cœnâ, peccata deplora obicem remove, & fides tibi certò dabitur. Nam ex auditu fides, Rom. 10. v. 17.

Certi sunt credentes de gratia Salvationis. Ubi enim fides, ibi electio, ubi electio, ibi vocatio, ubi vocatio ibi salvatio. Hæc catena non rumpitur, modò ipse non rumpas illam vel impietate vel diffidentia, fidei enim finis est salus animarum, 1. Pet. 1. v. 9.

Prosternitur igitur hæc justitia operum. Si enim opera faciunt aliquid ad salutem, faciunt vel mandata vel electio. Non hæc, quia frustrâ colitur Deus mandatis hominum, Matth. 15. v. 9. non illa, quia imperfecta & jam debita, Luc. 17. vers. 10. ex debito enim non potest fieri meritum, Rom. 11. v. 6.

De Secundo.

Positò salutis fundamento, quo unice debemus inniti in articulo justificationis nostræ coram Deo superest, ut videamus etiam *salutis impedimentum*, quod duplex in prælecta Evangelii pericope subjicitur.

I. *Christi rejectio*, quæ fit per incredulitatem, quæ radix & mater est omnium peccatorum. Unde Lutherus rectè dixit: Sola incre-

incredulitas damnat, non quod peccata cætera non mereantur æternam damnationem, sed quia omnia cum incredulitate conjuncta sunt, quæ meritum Christi respuit & contemnit. Hanc ob causam distinxit hic Christus inter credentes & non credentes. Credentibus vitam æternam, non credentibus autem iudicium & damnationem æternam adjudicat.

Errant igitur qui culpam tam reprobationis quam damnationis non hominum incredulitati, sed merito & absoluto Dei beneplacito ascribunt. Nam qui non credit, inquit Christus, jam judicatus, id est, condemnatus est (1.) coram Deo, novit enim ille qui sint sui, 2. Tim. 2. v. 19. (2.) in verbo, quo iudicium condemnationis incredulis jam nunc decretum est. (3.) in propria conscientia, quæ futura pœnæ stimulos etiam in hac vita persentiscit. Ratio additur: quia non credit in nomen unigeniti Filii Dei.

It. deserto Moses erigebat serpentem æneum, quem omnes serpentum ignitorum moribus infecti aspiciere poterant & debebant. Qui fecerunt, sanati sunt, qui verò non fecerunt, moribus ignitis interierunt. Cujus erat culpa? Non Moysis: Is enim nil magis, quam ut omnes eum aspicerent, in votis habebat. Non etiam serpentis, is enim hoc sine erectus erat, ut omnes eum inspicerent, sed eorum duntaxat, qui erectum aspiciere volebant, Num. 21. v. 6. Idem de Christo iudicium esto, Johan. 3. v. 14. manet igitur firmum illud axioma divinum: Ex te perditio tua Israel, ex me autem salus, Of. 13. v. 9.

II. *Tenebrarum dilectio.* Hoc enim est iudicium, inquit porro Christus, sive cau-

sa iudicii, quod lux venit in mundum, & homines magis dilexerunt tenebras quam lucem. Sensus hic est: Homines post lapsum naturam sedent in tenebris, Eta. 9. v. 2. Luc. 1. v. 79. imò ipsi sunt tenebræ, Eph. 5. v. 8. Sed Deus ex immensa misericordia misit Filium suum in mundum, qui est lux vera, Joh. 1. v. 9. ut homines à tenebris liberati ad lucem vitæ æternæ pervenirent, sed malunt in tenebris sedere, quam lucem illam accipere, quod certè mirum alicui videri posset. Nam oculis alioquin nil gratius est quam lux, ut ex querela Tobie satis superque apparet, Tob. 5. v. 12. Quando igitur homines in tenebris hærerere pergunt, idem est, ac si alicui in tenebricoso carcere concluso dicatur, prodi in lucem, ecce carcerem tibi aperio: & ille responderet: Ego nolo. Sic agunt homines, qui tenebris tam errorum quam peccatorum gaudent, & plus amant opera tenebrarum infructuosa, quam arma lucis, Eph. 5. v. 11. Rom. 13. v. 12. proinde non possunt beneficii illius participes fieri, quo Christus nos ex potestate tenebrarum liberavit, Col. 1. v. 13. Sed præcipitabuntur tandem in tenebras exteriores & æternas, ubi fletus erit & stridor dentium. Matth. 8. v. 12. 22. v. 13. non enim nudus amor est, quem tenebriones isti præ se ferunt, sed teste Christo ex hoc amore tenebrarum sponte suâ sequitur

1. *Malorum operum perpetratio.* Qui enim delectatur tenebris, facile etiam ad mala opera prolabitur, & contra propriæ conscientiæ testimonium in iisdem securè pergit. Concupiscentia enim, quando concepit, parit peccatum, inquit Jacobus cap. 1. vers. 15. Cavete igitur, ne indulgeatis concupiscentiis vestris, sed mortificate illas primo statim flore, & cogitationes

tiones bonas de Christo & ipsius Evangelio concipite. Facile in papyrus albam litura atramenti cadit, at non ita facile abraditur, quin aliqua macula relinquatur: Ita facile cordi mala concupiscentia subrepat, quia ad malum proclive est, Gen. 6. v. 5. Sed difficulter excutitur, quin aliquam sui labem relinquat. Principiis igitur obstandum erit, ut si vel maximè concupiscentia aliqua nos sollicitet, non tamen obtemperemus, sed elidamus antequam vires acquirat, & in actum prorumpat.

Certè Herodes, ut se solio confirmaret, & à successore tutus foret, omnes parvulos etiam lactentes à bimatu & infra iussit interfici, adeò ut ne proprio quidem filio pepererit. Non approbo talem sævitiam, quam Herodes in parvulos admisit. Sed spiritualiter tamen & *ἀπολογισμός* idem tibi suadeo, ut ad conscientia statum & regnum conservandum eandem in te ipsum sævitiam exerceas, & pravas quæ tibi subrepunt concupiscentias dum teneræ sunt & lacte delectationis adhuc pascuntur, interficias, Beatus qui hoc faciet, Pl. 137. v. 9.

2. *Lucis declinatio.* Omnis enim qui mala agit, inquit Christus, odit lucem, & non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus. Qui verò bona operatur, venit ad lucem, ut manifestentur opera ejus, quia in Deo facta sunt.

Habemus hîc discrimen inter opera à Spiritu Dei profecta, & ea opera, quæ à spiritu tenebrarum proveniunt. Spiritus S.

cum sit Spiritus lucis, in omnibus suis operibus lucem non fugit. Spiritus tenebrarum autem in suis factis supra modum timidus ac trepidus est, & lucem fugit, quod tum in vita hominum, tum in doctrina apparet. Qui scelus aliquod patravit, aut patrandum suscipit, is latebras quærit, & factum suum tenebris occultare cupit, Job. 24. v. 15. Sir. 23. v. 26. Unde peccata ab Apostolo opera tenebrarum vocantur, Rom. 13. v. 12.

Sic in doctrina, qui dogma profitetur à veritate alienum, is quoquo modo id dissimulat, & quibuscunque potest verborum integumentis animi sui sententiam involvit. Unde plerumque solent hæretici loqui cum Ecclesia, & tamen sub iisdem verbis diversissimam sententiam occultant, quæ hypocriticâ simulatione non opus est ei, qui candidam veritatem profitetur, & quicquid facit, ad gloriam Dei & proximi salutem dirigit. Proinde Christus ad Judæos ait: Palam locutus sum mundo, &c. Joh. 18. vers. 20.

Tu si vis esse templum Sp. Sancti, vide ut nihil agas contra conscientiam, sub spe, illud fore occultum coram hominibus, sed semper cogita, Deum videre omnia quæ facis, nam oculi ejus sunt lucidiores sole, &c. Sir. 23. v. 28. Tunc opera tua in Deo facta sunt, & largam aliquando per & propter Christum remunerationem consequentur, juxta Paulum 1. Tim. 4. v. 8. Hoc operetur in nobis benedicta Trinitas, Amen.

Feria III. Pentecostes.

Evangel. Joh. 10. v. 1. II.

Rex Salomo ædificabat sibi domum de saltu Libani centum cubitorum longitudinis, & quinquaginta latitudinis, & triginta altitudinis, tanto artificio & ornato, ut